

CUCOȘ Constantin, director DPPD

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”

Iași

Depoziție înscrisă în nume personal

1. Care dintre cele două opțiuni dezbătute (masteratul didactic sau modulul psihopedagogic I+II) credeți că va crește calitatea în sistemul de învățământ? Doriți să propuneți o altă opțiune?

Pregătire inițială în timpul licenței+master didactic

2. Justificați răspunsul la întrebarea Care dintre cele două opțiuni dezbătute credeți că va crește calitatea în sistemul de învățământ? Doriți să propuneți o altă opțiune?

Actuala pregătire prin cele două niveluri ale modulului psihopedagogic, statuată de circa 15 ani, se dovedește a fi greoaie, costisitoare, energofagă, neatractivă, diluată și slab inductoare de responsabilitate pentru cohortele de viitori profesori. Modulul este opțional și este perceput ca o „corvoadă” în plus sau ca o „supapă de siguranță” pentru o posibilă „virare” spre cariera didactică, dacă altceva nu se ivește pe piața muncii. Conștientizarea importanței statutului profesional se ivește târziu, de multe ori după un stadiu consistent de practică la catedră. Nu există o selecție relevantă la intrare în parcurgerea modulului psihopedagogic, mult timp nefiind nicio opreliște, iar actualul interviu nu asigură o discriminare pe criterii de aptitudini sau motivații particulare în raport cu meseria de dascăl. Pe de altă parte, și curricula în funcțiune presupune discipline rutiniere, ușor tradiționaliste și redundante, iar partea teoretică este supradimensionată în raport cu pregătirea practică.

Masterul didactic ar rezolva unele deficiențe evocate mai sus dar ar ridica următoarea problemă: în ce raport s-ar afla cu actualul master profesional, unul concurent sau de succesiune? Pentru a deveni profesor (de liceu, de pildă) ar fi nevoie de două mastere? Apoi, cum s-ar putea valorifica rutele de licență în domeniul didactic (română, matematică, fizică...), dacă lipsește „partea” psihopedagogică? Nu se creează o discriminare între acești absolvenți și cei care termină rute tehnice, economice, de pildă? Principiul egalității de șanse, stipulat prin legislația europeană a muncii, ar fi fost abolit.

O soluție ar putea fi menținerea nivelului I, în actuala formulă, pentru ciclul de licență, și crearea unui master didactic care, prin programul de studii, ar realiza un partaj echilibrat între disciplinele cu profil psihopedagogic/metodic și disciplinele academice, astfel încât absolventul unui asemenea ciclu să nu mai fie obligat să parcurgă încă un master profesional pentru a accede la liceu, de pildă. Absolvenții care se vor orienta direct către domeniul practice, de cercetare etc. vor opta pentru un master „pur” profesional sau academic. Bineînțeles, trebuie gândit un sistem deschis astfel încât să poată să accedă spre cariera didactică, prin formule de studii postuniversitare, orice absolvent de licență sau master care nu a beneficiat de o formare psihopedagogică de bază.

De bună seamă, formarea inițială trebuie articulată, întreținută și amplificată prin stagiile de formare ulterioară, continuă. Nu totul se poate achiziționa prin pregătirea de primă instanță, oricât de bine ar fi concepută și derulată. O formare de calitate presupune corelativitate și completitudine între cele două parcursuri. Profesionalismul este o rezultată a trei factori: o formare de bază consistentă, o continuă îmbogățire ulterioară prin formule deschise și suplimentare și o auto-formare permanentă ce ține

exclusiv de profesor. Și ar mai fi un factor – oarecum extern - ce le determină pe toate: un etos, o susținere și o motivare din partea comunității, simbolică și deopotrivă materială!

3. Care sunt avantajele și riscurile opțiunii recomandate de dumneavoastră? Ce soluții/metode propuneți pentru gestionarea acestora?

Decretarea masterului didactic ca formulă unică și univocă de acreditare pentru funcția didactică trebuie însoțită și de prescripții suplimentare. Masterul poate deveni o rută completivă sau complementară, la un moment dat, pentru cei care au aspirații mai înalte, de a preda, de pildă, la nivel de liceu sau facultate. A-l institui totuși ca un cadru obligatoriu de certificare didactică ni se pare nerealist și discriminatoriu. Pistele de formare didactică trebuie să fie racordate la realitățile noastre, să fie permissive și complete în raport cu realități noi, dinamice. Nu este exclus ca un astfel de parcurs să devină opțional, să devină un criteriu pentru ocuparea anumitor posturi în învățământ sau să pre-condiționeze sau să se substituie unor forme de perfecționare (cum ar fi definitivarea, chiar actualul grad didactic II). Dar a-l statua ca obligatoriu, indiferent ce parcurs ai urmat până în prezent sau la ce nivel de învățământ predai, mi se pare irelevant, inefficient, contraproductiv.

4. Ce elemente ar trebui să aibă în vedere entitățile responsabile de organizarea masteratului didactic/modulului psihopedagogic (obiective, mod de funcționare ș.a.)? Ce soluții propuneți pentru gestionarea părților interesate care vor fi afectate de punerea în practică a opțiunii recomandate de dumneavoastră?

Propunem o gestionare unitară la nivel de universitate

5. Ce așteptări și recomandări aveți privind colaborarea dintre părțile co-interesate?

Cresterea pregătirii inițiale a profesorilor mai ales pe dimensiunea practică.

6. Ce opțiuni ulterioare vedeți pentru evoluția în cariera de profesor (e.g. doctorat didactic) pentru a face această carieră mai atractivă și a crește calitatea intrărilor în sistem?

Un statut simbolic și material mai ridicat.